

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 5C/152/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8513203645
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Judita Dubjelová
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2015:8513203645.7

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou JUDr. Juditou Dubjelovou v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zast. TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovaným:1/ U. V., nar. XX.XX.XXXX, občanovi SR a 2/ T. V., nar. XX.XX.XXXX občanke SR, obaja bytom I. XX/XX, XXX XX E., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaných Združenia na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Nám. Legionárov 5, Prešov, IČO: 42 176 778, právne zastúpené JUDr. Ambrózom Motykom, advokátom, Nám. SNP 7, Stropkov v konaní o zaplatenie 2 964,78 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu **z a m i e t a**.

Žalovaným v 1. a v 2. rade súd **n e p r i z n á v a** náhradu trov konania.

Žalobca je **p o v i n n ý** zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania v rozsahu 100 % na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka JUDr. Ambróza Motyku, advokáta, AK Stropkov, číslo účtu: XXXXXXXXXXX/XXXX, VS: XX XXX XX. O výške náhrady trov konania súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa 25.7.2013 domáhal, aby súd zaviazal žalovaných 1. a 2. rade zaplatiť mu sumu 2 964,78 eur, úrok z omeškania vo výške 48,82 eur a ročný úrok z omeškania vo výške 9 % zo sumy 2 964,78 eur od 13. 2. 2012 do zaplatenia a priznať mu trovy konania. Žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca Slovenská sporiteľňa, a.s., Bratislava (ďalej len pôvodný veriteľ) uzatvoril so žalovaným dňa 14. 2. 2007 zmluvu o splátkovom úvere číslo XXXXXXXXXXX (ďalej len zmluva o úvere), ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky (ďalej len VOP), na základe ktorej poskytol žalovanému peňažné prostriedky. Zmluva a VOP upravovali podmienky čerpania úveru, splácanie úveru, podmienky pri neplnení zmluvných povinností. Zmluva spíňa všetky náležitosti zmluvy o úvere v zmysle § 497 a § 261 ods. 3 písm. d/ Obch. zákonníka (ďalej len ObZ) a podľa zák. č. 258/2001 Z.z o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ). Tvrdil, že na túto zmluvu nie je možné aplikovať ustanovenia § 52-54 Obč. zákonníka (ďalej len OZ), pretože do 31.12.2007 sa tieto ustanovenia vzťahovali len na zmluvu kúpnu, zmluvu o dielo a iné zmluvy upravené v 8. časti OZ a na zmluvu podľa § 55 OZ a na účastníkov úverovej zmluvy sa nevzťahovala povinnosť uvedená v prechodnom ustanovení § 879f ods. 3 OZ, podľa ktorého sa novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 OZ nespravujú nároky vzniknuté pred 1.1.2008 a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 1.1.2008. Ak pred 1.1.2008 bola uzavretá zmluva o úvere, kde bol dlžník spotrebiteľom, nie je možné práva a povinnosti vzniknuté pred 1.1.2008 posudzovať podľa § 52 - 54 OZ, ale je potrebné aplikovať ZoSÚ ako lex specialis a tiež s poukazom na § 1 ods. 2. ObZ. Pôvodný veriteľ zmluvou o postúpení pohľadávky uzavretou so žalobcom dňa 15.12.2011 postúpil na žalobcu pohľadávku z predmetnej úverovej zmluvy vo výške 3741,95 eur, ktorá pozostávala z istiny vo výške 3 432,35 eur, riadneho úroku vo výške 73,93 eur, úroku z omeškania vo výške 226,70 eur a ostatného príslušenstva vo výške 8,97 eur.

Podľa zmluvy o úvere pôvodný veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 2 489,54 eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 38,01 eur vždy ku 20. dňu v mesiaci. Žalobca v tomto konaní uplatňuje 87 splátok úveru splatných od 20. 8. 2010 do 20. 1. 2017 vo výške 2 964,78 eur, pričom tieto splátky sa stali splatnými dňa 12. 2. 2012, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Uplatňovaná dlžná suma pozostáva zo 78 neuhradených splátok vo výške 2 964,78 eur, t.j. rozdielu medzi neuhradenými splátkami a súčtom všetkých mesačných platieb započítaných na tieto splátky. Zo splatných jednotlivých mesačných splátok vyčíslil žalobca 9 % ročný úrok z omeškania za obdobie 21. 8. 2010 do 21. 2. 2012 vo výške 48,64 eur a od 13. 2. 2012 žiadal priznať úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 2 964,73 eur do zaplatenia.

Podaním doručeným súdu dňa 23. 8. 2013 vstúpil do konania vedľajší účastník na podporu žalovaného Zduženie na ochranu občana HOOS, Prešov.

Súd poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach a žalovaným a vedľajšiemu účastníkovi na podporu žalovaných súd doručil žalobu a ich vyzval, aby sa v lehote stanovenej súdom k nej vyjadrili. Zároveň oznámil žalobcovi a žalovaným, že do konania vstúpil vedľajší účastník na podporu žalovaných a žalovaných vyzval, aby oznámili súdu, či súhlasia so vstupom vedľajšieho účastníka do konania.

Žalovaní sa v lehote stanovenej súdom k žalobe nevyjadrili.

Žalobca namietal vstup do konania vedľajšieho účastníka na podporu žalovaného.

OS Stará Ľubovňa uznesením č. k. 5C/152-2013-155 zo dňa 17.6.2014 pripustil vstup do konania vedľajšieho účastníka na podporu žalovaných Zduženie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov

Vedľajší účastník v podaniach, doručených súdu dňa 21.3.2014 a dňa 27.5.2014, žiadal žalobu zamietnuť z dôvodu, že žalobca nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby. Uviedol, že Slovenská sporiteľňa je držiteľom bankového povolenia a nemohla postúpiť žalobcovi ako nebanke, tzv. živý úver, pretože bankové úvery môže poskytovať a spravovať len banka. Predmetom postúpenia na žalobcu ako nebankový subjekt mohla byť len pohľadávka z ukončeného úverového vzťahu. Banka mohla postúpiť len pohľadávku zodpovedajúcu aktuálnemu dlhu dlžníka ku dňu postúpenia pohľadávky. Podľa Prílohy k Zmluve o postúpení pohľadávky zo dňa 15.12.2011, pohľadávka bola k tomu dňu v omeškaní 1 199 dní, teda úverový vzťah mal byť ukončený v septembri 2008, preto vzniesol aj námietku premičania. Ak by nedošlo k ukončeniu úverového vzťahu medzi bankou a žalovaným pred postúpením pohľadávky, namietal neplatnosť postúpenia a teda nedostatok aktívnej vecnej legitimácie žalobcu. ZoB upravuje síce možnosť použiť inštitút postúpenia pohľadávky banky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu aj osobe, ktorá nie je bankou, ale ku postúpeniu pohľadávky nemohol existovať dlh žalovaných vo výške 3 741,95 eur, pretože táto suma predstavuje aj kapitalizovanú sumu z celého úveru, ktorý mal trvať do roku 2017. Pôvodný veriteľ celý dlh skapitalizoval bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom ukončil úverový vzťah a následne túto skapitalizovanú sumu postúpil na žalobcu, t.j. nebanke. Celú sumu mohol postúpiť na žalobcu len za predpokladu, žeby pred postúpením pohľadávky bol ukončil úverový vzťah vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru. Pôvodný veriteľ však nevyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, teda úverový vzťah banky so žalovanými pred postúpením pohľadávky nebol ukončený, preto nemohol postúpiť na žalobcu ako na nebankový subjekt nesplacnú bankovú pohľadávku. Žalobca nepreukázal skutočnosti, ktoré vyžaduje § 92 ods. 8 ZoB, a to výzvu banky dlžníkovi a postúpenie pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu. Z týchto dôvodov zmluva o postúpení pohľadávky je absolútne neplatný právny úkon, keďže sa ním obchádza ZoB. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov, ktoré v obdobných prípadoch rozhodli, že ide o neplatné postúpenie pohľadávky na žalobcu, a to na rozsudok OS Prešov č. k. 8C/156/2012-279 zo dňa 7.5.2014, na uznesenie KS v Bratislave zo dňa 19.5.2015 sp. zn. 6Co/203/2015, rozsudok KS Prešov zo dňa 11.3.2015 č. k. 4Co/145/2014 - 341, rozsudok KS Prešov zo dňa 24.2.2015 sp. zn.19 Co/177/2014, uznesenie KS zo dňa 19.5.2014 č. k. 6Co/119/2013-135, rozsudok OS Trnava zo dňa 8.7.2010 č. k. 10C/369/2013-78, rozsudok OS Poprad zo dňa 23.9.2014 č. k. 21C/157/2013-120, rozsudok OS Bardejov zo dňa 11.11.2014 č. k. 1C/105/2013-240. Žiadal žalobu zamietnuť a priznať mu trovy konania.

Súd nariadil vo veci pojednávanie, na ktoré predvolal účastníkov konania. Pojednávanie dňa 10.12.2015, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, sa nezúčastnili, žalovaní v 1. a 2. rade, vedľajší účastník a jeho

právny zástupca. Žalovaným a pr. zástupcovi vedľajšieho účastníka bolo predvolanie na pojednávania riadne a včas doručené. Účastníci konania neúčast' na pojednávaní neospravedlnili, nežiadali odročiť pojednávanie z dôležitých dôvodov, preto súd prejednal vec v ich neprítomnosti v zmysle § 101 ods. 2 O.s.p.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu (čl. 149, 185-186), výsluchom žalovaných (čl. 84, 186) a oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov - zmluvou o splátkovom úvere (čl.3), VOP (čl. 4-18), oznámením pôvodného veriteľa žalovaným o postúpení pohľadávky (čl. 19-22), oznámením žalobcu o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a výzvou na úhradu dlžnej sumy adresovanou žalovaným (čl. 24-25), pokusom o zmier žalobcu adresovaným žalovaným (čl. 34, 35), zmluvou o postúpení pohľadávky a jej prílohou č. 1 zo dňa 15.12.2011 (čl. 25-34), informatívnym výpisom z OR na žalobcu (čl. 39), písomnými vyjadreniami vedľajšieho účastníka (čl. 75-81, 129 -135, 167 - 176), písomnými vyjadreniami žalobcu (čl. 94 - 99, 100, 151 -154, 171-184, 192-195), platobnou históriou na účte žalovaného v 1.rade (čl. 100-108, 118- 123), vyjadrením pôvodného veriteľa (čl. 191), ako aj obsahom celého spisu, na základe čoho zistil nasledovný skutkový stav:

Žalovaní v I. a 2. rade na pojednávaní dňa 26.3.2014 uviedli, že úver zobrali za účelom riešenia bývania, kupovali za poskytnuté peniaze stavebný materiál a postavili rodinný dom, v ktorom bývajú. Súhlasili so vstupom vedľajšieho účastníka do konania na ich podporu. Žalovaný v 1. rade platil úver dovtedy, pokiaľ bol zamestnaný. Navrhli, aby žalobca predložil platobnú históriu, z ktorej bude zrejmé, koľko splátok uhradili a na čo boli zúčtované.

Žalobca na pojednávaní zotrval na žalobe a svojich vyjadreniach, žiadal žalobe vyhovieť a priznať mu trovy konania. Napriek viacerým výzvam súdu, nepredložil súdu dôkazy požadované súdom a nevedel sa vyjadriť, či pôvodný veriteľ doručil žalovaným výzvu na úhradu dlžnej sumy pred postúpením pohľadávky a či pôvodný veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pred postúpením pohľadávky žalobcovi.

V písomných vyjadreniach doručených súdu žalobca uviedol, že na základe zmluvy o splátkovom úvere uzavretej dňa 14.2.2007 pôvodný veriteľ poskytol žalovanému úver vo výške 2 489,54 eur (75 000,--Sk), čo je v platobnej histórii uvedené ako Schválenie úveru alebo Bezhot. čerpanie úveru, s premenlivou úrokovou sadzbou 12 % ročne. Žalovaný sa zaviazal splácať úver s dohodnutým úrokom v mesačných splátkach vo výške 38,01 eur (1 145,--Sk) vždy k 20. dňu v mesiaci počnúc dňom 20.3.2007 a s konečnou splatnosťou dňa 20.1.2017. Žalovaný sa zaviazal platiť za správu úveru mesačne poplatok vo výške 1,99 eur (60,--Sk). Zmluvné strany sa dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou. V zmysle čl. II bod 2 Zmluvy žalovaní svojimi podpismi potvrdili, že pred uzatvorením Zmluvy sa oboznámili so Všeobecnými obchodnými podmienkami (ďalej len VOP) a so Sadzobníkom a súhlasia s nimi a zavazujú sa ich dodržiavať. Pôvodný veriteľ postúpil zmluvou uzavretou dňa 15.12.2011 na žalobcu pohľadávku v celkovej výške 3 741,95 eur, ktorá pozostáva z istiny vo výške 3 432,35 eur, z riadneho úroku vo výške 73,93 eur, z úroku z omeškania vo výške 226,70 eur a z ostatného príslušenstva 8,79 eur, pričom úrok z omeškania vo výške 226,70 eur a príslušenstvo vo výške 8,79 eur si žalobca v konaní neuplatňoval. Istina 3 432,35 eur pozostáva z neuhradeného úveru, z poplatkov a zo zmluvných úrokov.

Žalovaní uhradili sumu 646,67 eur (19 481,50 Sk) - označenú v platobnej histórii ako Bezh. splátka úveru, z ktorej na istinu bola započítaná suma 642,86 eur (19 366,80 Sk) a na úrok z omeškania suma vo výške 3,81 eur. Poplatky za správu úveru a za upomienky v celkovej výške 121,49 eur sú v platobnej histórii označené ako „Zaúčtovanie poplatku s kapitalizáciou“, zmluvné úroky v celkovej výške 1 464,18 eur sú v platobnej histórii označené ako „Zaúčt. riadnych úrokov s kapitalizáciou“ a vyčíslené na príslušné kalendárne mesiace. Istina predstavuje súčet položiek „Bezh. čerpanie úveru“ vo výške 2489,54 eur + „Zaúčtovanie poplatku s kapitalizáciou“ vo výške 121,49 eur + „Zaúčtovanie riadnych úrokov s kapitalizáciou“ vo výške 1 464,18 eur mínus úhrady 642,86 eur, t.j. spolu 3 432,35 eur. Riadny úrok vo výške 73,93 eur v platobnej histórii predstavuje položky „Predpis riadneho úroku.“ Žalobca uplatňoval zaplatenie 78 splátok úveru splatných od 20.8.2010 do 20.1.2017 v celkovej výške 2 964,78 eur. Splátky pôvodne splatné od 20.2.2012 do 20.1.2017 sa podľa tvrdenia žalobcu stali splatnými dňa 12.2.2012, kedy žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Žalobca tvrdil, že pohľadávka bola postúpená podľa čl. 19 bod 16. VOP a v zmysle § 524 ods. 1, 2 OZ, podľa ktorého môže veriteľ postúpiť pohľadávku písomnou zmluvou inému aj bez súhlasu dlžníka a s postúpenou pohľadávkou

prešlo na postupníka aj príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. V zmysle § 92 ods. 8 ZoB pôvodný veriteľ mohol postúpiť nezosplatenú pohľadávku banky aj osobe, ktorá nie je bankou, bez súhlasu žalovaného. Z platieb žalovaného nepochybne vyplýva, že bol v omeškaní s úhradou predpísaných splátok pred postúpením pohľadávky viac ako 90 dní. Nesúhlasil s námietkou premlčania vznesenou vedľajším účastníkom. Žalovaní boli pri podpísaní zmluvy o úvere oboznámení s VOP, pričom VOP sú súčasťou tejto zmluvy.

Súd vyzval pôvodného veriteľa a žalobcu na predloženie dôkazov ohľadom postúpenia pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, a to na predloženie:

- písomnej výzvy pôvodného veriteľa žalovanému na úhradu dlhu pred postúpením pohľadávky a dokladu o jej doručení žalovanému,
- dôkazu o tom, že žalovaný bol pred postúpením pohľadávky na žalobcu viac ako 90 dní v omeškaní so splatením žalovanej sumy,
- dôkazu o tom, v akej výške bola splatná pohľadávka žalovaného pred jej postúpením na žalobcu,
- písomného oznámenia pôvodného veriteľa žalovanému o vyhlásení mimoriadnej splatnosti celého dlhu a dôkazu o jeho doručení žalovanému
- dôkazu o tom, že pred postúpením pohľadávky pôvodný veriteľ doručil žalovanému odstúpenie od úverovej zmluvy alebo výpoveď úverovej zmluvy.

Na túto výzvu súdu pôvodný veriteľ oznámil, že požadované dôkazy nemá k dispozícii, keďže úverovú zmluvu a celú dokumentáciu odovzdal postupníkovi, t.j. žalobcovi.

Žalobca požadované dôkazy súdu nepredložil a v písomnej vyjadrení, doručenom súdu dňa 2.10.2015 (čl. 178- 184 spisu), uviedol, že pôvodný veriteľ písomnú výzvu adresovanú žalovanému pred postúpením pohľadávky nemá k dispozícii. Zároveň tvrdil, že v zmysle § 524 ods. 1, 2 OZ pôvodný veriteľ mohol predmetnú pohľadávku postúpiť písomnou zmluvou na žalobcu aj bez súhlasu žalovaného a s postúpením pohľadávky prešlo na žalobcu aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené. V zmysle § 92 ods. 8 ZoB banka môže postúpiť na subjekt, ktorý nie je bankou, celú pohľadávku zodpovedajúcu nesplácanému dlhu, teda celý nesplatený dlh, keďže dlh vzniká žalovanému už poskytnutím úveru. Preto doručenie písomnej výzvy žalovanému na úhradu jeho dlhu nie je podmienkou postúpenia pohľadávky podľa § 92 ods. 8 ZoB. K námietke aktívnej legitimácie uviedol, že predložil do spisu relevantné oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky a o jeho doručení žalovanému, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka, t.j. žalobcu na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby prejudiciálne skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení s poukazom aj na rozsudok NS SR sp. zn. 4 Obo 210/01 zo dňa 11.6.2003 a uznesenie KS v Nitre zo dňa 27.6.2014 sp. zn. 9Co/133/2013. Ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB nie je možné spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky, ale účelom tohto ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva. Toto ustanovenie nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v tomto ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky. Svoje tvrdenie oprel o názor Doc. JUDr.

Kristiána Csacha, PhD. LL.M publikovaný v časopise Súkromné právo č. 1/2015. V súlade s Prílohou č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky bol žalovaný v I. rade v omeškaní so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku voči banke 1 199 dní, teda súčet všetkých omeškaní presiahol 1 rok a preto zastával názor, že pôvodný veriteľ by konal v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB aj v takom prípade, ak by písomnú výzvu žalovaným nezaslal. Zo znenia § 92 ods. 8 ZoB tiež nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť len splatná pohľadávka. Poukázal aj na rozsudok OS Prievidza zo dňa 30.3.2015 sp. zn. 12C/63/2014. Predložil súdu oznámenie pôvodného veriteľa zo dňa 27.12.2011 o postúpení pohľadávky na žalobcu adresované žalovaným. Na žalobe trval, navrhol, aby jej súd vyhovel.

Z úverovej zmluvy je nesporné, že pôvodný veriteľ a žalovaní uzavreli dňa 14. 2. 2007 zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, podľa ktorej pôvodný veriteľ poskytol žalovanému bezúročný spotrebný úver vo výške 75 000,-- Sk, t.j. vo výške 2 489,54 eur pri premenlivej ročnej úrokovej sadzbe 12 %. Žalovaní sa zaviazali splácať úver s dohodnutým úrokom v mesačných splátkach vo výške 38,01 eur vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20. 3. 2007 a poslednej splátky dňa 20. 1. 2017, RPMN bola vo výške 14,84 % ročne. Splatnosť úrokov bola v posledný deň kalendárneho mesiaca. Žalovaní sa zaviazali platiť za správu úveru mesačne poplatok vo výške 1,99

eur (60,--Sk). Zmluvné strany sa dohodli, že splatné úroky a splatné poplatky sa dňom ich splatnosti pripíšu k istine a stávajú sa jej súčasťou.

V Záverečných ustanoveniach zmluvy o úvere - v čl. II. bod 2 dlžník vyhlásil, že sa oboznámil a súhlasí s VOP veriteľa, účinnými od 1.8.2002 a tiež sa oboznámil a súhlasí so Sadzobníkom. Podľa čl. II. bod. 3, 4 zmluvy o úvere Všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v Zmluve a tiež vzájomné právne vzťahy účastníkov zmluvy sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok, VOP, ObZ a ostatnými právnymi predpismi v tomto poradí. Zmluvné strany sa dohodli, že ich vzájomné vzťahy sa budú podľa § 262 ObZ spravovať podľa príslušných ustanovení ObZ.

Z prehľadu transakcií o úvere (čl.100-108) je nesporné, že žalovaní uhradili pôvodnému veriteľovi splátky spolu vo výške 646,67 eur, z toho na istinu bola započítaná suma 642,86 eur a na úrok z omeškania suma 3,81 eur. Poplatky za správu účtu boli účtované vo výške 121,49 eur, zmluvné úroky boli účtované vo výške 1 464,18 eur a riadny úrok vo výške 73,93 eur.

Pôvodný veriteľ uzavrel so žalobcom dňa 15.12.2011 zmluvu o postúpení pohľadávok a z Prílohy č. 1 k tejto zmluve vyplýva, že pôvodný veriteľ postúpil na žalobcu aj pohľadávku žalovaných z predmetného úverového vzťahu vo výške 3 741,95 eur, z toho istina po splatnosti vo výške 3 432,35 eur, riadny úrok vo výške 73,93 eur, úrok z omeškania vo výške 226,70 eur (311,31 + 15,39) a ostatné príslušenstvo vo výške 8,97 eur, teda príslušenstvo pohľadávky celkom vo výške 309,60 eur.

Pôvodný veriteľ oznámil žalovaným postúpenie pohľadávky na žalobcu listom zo dňa 27.12.2011, o zaslaní tohto oznámenia predložil podací hárok

Žalobca listom zo dňa 24.1.2012 adresovaným žalovaným vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 24. 1. 2012 a zároveň ich vyzval na okamžitú úhradu dlžnej sumy vo výške 3 925,80 eur do 3.2.2012.

Z informatívneho výpisu OR žalobcu (čl. 39) vyplýva, že žalobca nemá v predmete činnosti zapísané vykonávanie bankových činností podľa § 7 ZoB, t.j. NBS mu neudelila povolenie na vykonávanie bankovej činnosti.

Sporné ostali tieto skutočnosti, ktoré bolo potrebné v konanie riešiť:

- či je žalobca aktívne legítimovaný na podanie žaloby
- či je platné postúpenie pohľadávky na žalobcu v zmysle príslušných ustanovení OZ a v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, keďže išlo o bankovú pohľadávku
- či pred postúpením pohľadávky pôvodný veriteľ písomne vyzval žalovaných na zaplatenie dlžnej sumy a či im doručil túto výzvu,
- či boli žalovaní v omeškaní s platením celej postúpenej pohľadávky viac ako 90 dní pred jej postúpením na žalobcu,
- v akej výške bola splatná pohľadávka z úveru pred jej postúpením na žalobcu a či pohľadávka pôvodného veriteľa v čase postúpenia bola splatná v takej výške, ako ju postúpil na žalobcu,
- či pôvodný veriteľ mohol postúpiť celú, aj keď nesplatnú, pohľadávku ,
- či pôvodný veriteľ pred postúpením pohľadávky zosplatil celú pohľadávku, teda či vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a či toto zosplatenie doručil žalovaným,
- či pred postúpením pohľadávky pôvodný veriteľ neukončil úverový vzťah so žalovaným odstúpením od zmluvy o úvere alebo výpoveďou tejto zmluvy,
- či žalobca má povolenie na vykonávanie bankových operácií od NBS.
- či VOP sú súčasťou zmluvy o úvere a čl. 19 bod 16 VOP nie je neprijateľnou podmienkou zmluvy

Žalobca tvrdil, že pôvodný veriteľ mu mohol postúpiť aj nesplatnú pohľadávku na subjekt, ktorý nie je bankou. Pred postúpením pohľadávky zákon nevyžaduje doručenie písomnej výzvy na úhradu dlžnej sumy bankou žalovaným. Banka pred postúpením pohľadávky má právo vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo ukončiť úverový vzťah so žalovaným buď odstúpením od zmluvy alebo výpoveďou zmluvy. Na platné postúpenie pohľadávky postačuje oznámenie pôvodného veriteľa adresované žalovaným o postúpení pohľadávky, čo v prejednávanej veci bolo splnené. Mimoriadnu splatnosť úveru môže vyhlásiť aj žalobca ako postupník, na ktorého prešli postúpením pohľadávky všetky práva z pohľadávky, t. j. stal sa veriteľom predmetnej pohľadávky.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Uvedený typ zmluvy je upravený v ObZ a patrí medzi tzv. absolútne obchody v zmysle § 161 ods. 3 písm. d/ ObZ. Na druhej strane je tiež nepochybné, že žalovaní vystupovali ako fyzické osoby, ktoré úverom zabezpečovali svoje potreby, teda ako spotrebiteľia, kým pôvodný veriteľ pri poskytovaní úveru vystupoval v rámci svojej podnikateľskej činnosti, t. j. ako dodávateľ. Po zohľadnení obsahu uzavretej zmluvy, povahy jej účastníkov, výšky úveru a práv a povinností jednotlivých strán je zrejmé, že táto zmluva spĺňa podmienky spotrebiteľskej zmluvy - spotrebiteľského úveru aj napriek tomu, že v úvodnej časti zmluvy je uvedené, že je uzavretá podľa § 497 až 507 ObZ a tiež napriek ustanoveniu čl. II. bod 3, podľa ktorého Všetky právne vzťahy vyslovene neupravené v úverovej zmluve sa budú riadiť príslušnými ustanoveniami Úverových podmienok, VOP, ObZ a ostatnými právnymi predpismi v tomto poradí a tiež aj napriek čl. II. bod 4, podľa ktorého vzájomné právne vzťahy sa budú podľa § 262 ObZ spravovať podľa príslušných ustanovení ObZ.

Podľa § 261 ods. 3 písm. d) ObZ Okrem iného touto časťou zákona sa spravujú bez ohľadu na povahu účastníkov záväzkového vzťahu: zo zmluvy o úvere (§ 497).

Podľa § 497 ObZ, podľa ktorého zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Na prejednávany prípad je možné aplikovať len tie ustanovenia ObZ, ktoré nie sú v rozpore so Smernicou Rady č. 93/13 EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len Smernicou 93/13) a s ustanoveniami OZ, týkajúcimi sa spotrebiteľských zmlúv a postúpenia pohľadávky, s ustanoveniami zákona o ochrane spotrebiteľa č. 634/1992 Zb. (§ 23a ods.1, 2), s ustanoveniami zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej len ZoSÚ) a ustanoveniami zákona č. 238/2001 Z. z. o bankách (ďalej len ZoB), účinnými v čase uzavretia úverovej zmluvy a postúpenia pohľadávky, keďže ide o bankovú pohľadávku.

Vzťahy medzi pôvodným veriteľom a žalovanými na základe zmluvy vznikli v období, keď SR už transformovala do právneho poriadku Smernice EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľa. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosti stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Spoločným znakom tejto novej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou aj prípadného obmedzenia autonómie vôle. K základným princípom spotrebiteľských zmlúv je, že nesmú obsahovať neprijateľnú podmienku, teda také zmluvné dojednanie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa pod sankciou absolútnej neplatnosti takejto podmienky. Z hľadiska posúdenia nekalých podmienok v spotrebiteľských zmluvách Smernica Rady 93/13 si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Slovenská republika je povinná aplikovať európske právne predpisy, ktoré majú prednosť pred slovenskými právnymi predpismi, teda je povinná prednostne aplikovať na prejednávany prípad aj Smernicu Rady č. 93/13 EHS, ktorá bola prevzatá do slovenského právneho poriadku zákonom č. 150/2004 Z. z., účinným od 1.4. 2004, v ust. § 52-54 OZ, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy.

Podľa čl. 3 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa.

Podľa čl. 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vnesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa čl. 7 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a súťažiacich existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

Podľa § 52 ods. 1 OZ účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy (ku dňu 14.2.2007) Spotrebiteľskými zmluvami sú kúpna zmluva, zmluva o dielo alebo iné odplatné zmluvy upravené v ôsmej časti tohto zákona a zmluva podľa § 55 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/1964-40/znenie-20060413>>, ak zmluvnými stranami sú na jednej strane dodávateľ a na druhej strane spotrebiteľ, ktorý nemohol individuálne ovplyvniť obsah dodávateľom vopred pripraveného návrhu na uzavretie zmluvy.

Podľa ods.2 citovaného zákonného ustanovenia Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods. 3 cit. zák. ustanovenia Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods. 1 OZ účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

Podľa 53 ods. 2 OZ Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na predmet plnenia alebo cenu plnenia.

Podľa § 53 ods. 3 OZ Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,

Podľa § 53 ods. 4 OZ Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa § 54 ods.1 OZ, účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy, Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa § 54 ods. 2 OZ V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 524 ods. 1 OZ Veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému.

Podľa § 524 ods. 2 OZ S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

Podľa § 526 ods. 1 OZ Postúpenie pohľadávky je povinný postupca bez zbytočného odkladu oznámiť dlžníkovi. Dokiaľ postúpenie pohľadávky nie je oznámené dlžníkovi alebo dokiaľ postupník postúpenie pohľadávky dlžníkovi nepreukáže, zbaví sa dlžník záväzku plnením postupcovi.

Podľa § 565 OZ Ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 3 ods. 1 OZ Výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

Podľa § 2 ods. 3 OZ Účastníci občianskoprávných vzťahov si môžu vzájomné práva a povinnosti upraviť dohodou odchyľne od zákona, ak to zákon výslovne nezakazuje a ak z povahy ustanovení zákona nevyplýva, že sa od neho nemožno odchyliť.

Podľa § 39 OZ Neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 OZ Ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ Písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Podľa § 153 ods 1 O.s.p. súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Podľa § 154 ods. 1 O.s.p. pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa čl. 19. bodu 16 VOP Klient výslovne súhlasí s tým, že Banka je oprávnená kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje Pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či Banka vzniesla v súvislosti s takouto Pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie voči Klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Klient je oprávnený postúpiť svoje pohľadávky voči Banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky.

Súd najskôr posudzoval, či je platné postúpenie pohľadávky pôvodným veriteľom na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi pôvodným veriteľom a žalobcom. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi, a to buď za odplatu alebo bezodplatne. Postupník sa stane novým veriteľom. Na postúpenie sa vyžaduje písomná forma a postúpená pohľadávka musí byť v zmluve individualizovaná. Avšak postúpenie pohľadávky nesmie byť v rozpore s citovanou Smernicou Rady 93/13, ani s ustanoveniami § 52-54 OZ, upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy.

V prejednávanej príhode ide o klasickú typovú spotrebiteľskú zmluvu, kde žalovaní vystupovali ako spotrebiteľia, ktorí nemali možnosť zasahovať do znenia a do obsahu vopred naformulovaných podmienok zmluvy a do obsahu VOP a dosiahnuť ich zmenu. Ako slabšia strana nemohli vyjednávať a zmluvu mohli uzatvoriť len za predpokladu, že vopred naformulované podmienky zmluvy prijímú.

Súd podrobil súdnej kontrole predmetnú úverovú zmluvu a VOP, či neobsahujú neprijateľné podmienky zmluvy, teda absolútne neplatné podmienky zmluvy v zmysle § 53 ods. 4 OZ a či boli platne uzavreté, t.j. či sa stali súčasťou zmluvy o úvere. VOP, účinné od 1.8.2002, ktoré mali byť súčasťou úverovej zmluvy, obsahujú 29 strán, pôvodný veriteľ vopred tieto VOP naformuloval a predkladal ich spolu s úverovou zmluvou viacerým fyzickým osobám, s ktorými uzatváral úverové zmluvy. Žalovaní ako spotrebiteľia, ako je uvedené vyššie, nemohli meniť obsah týchto typových vopred naformulovaných VOP. Z úradnej činnosti súdu je známe, že Slov. sporiteľňa pri uzatváraní úverových zmlúv Klientov neoboznamovala obsahom VOP, individuálne nedojednávala VOP a neoboznamovala klientov ani so Sadzobníkom, čo vyplýva aj z úverovej zmluvy, podľa ktorej so Sadzobníkom žalovaní mali byť oboznámení Zverejnením na internetovej stránke alebo v priestoroch banky. VOP predložené do spisu pôvodný veriteľ individuálne nedohodol so žalovanými, nie sú verifikované ani žalovanými, ani pôvodným veriteľom a keďže v zmysle

§ 40 ods. 3 OZ neboli zmluvnými stranami podpísané, v zmysle § 40 ods. 1 OZ tieto VOP, včítane článku 19 bod. 16, neboli platne uzavreté, teda ide o neplatný právny úkon a preto sa nestali súčasťou zmluvy o úvere.

Súd skúmal, či je platné postúpenie pohľadávky pôvodným veriteľom na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávky uzavretej medzi nimi. Postúpenie pohľadávky (cesia) spočíva v tom, že na základe zmluvy uzavretej medzi doterajším veriteľom (postupcom) a treťou osobou (postupníkom) postúpi pôvodný veriteľ svoju pohľadávku proti dlžníkovi novému veriteľovi, a to buď za odplatu alebo bezodplatne. Postupník sa stane novým veriteľom. Na postúpenie sa vyžaduje písomná forma a postúpená pohľadávka musí byť v zmluve individualizovaná. Avšak postúpenie pohľadávky nesmie byť v rozpore s citovanou Smernicou Rady 93/13, ani s vyššie uvedenými ustanoveniami § 52-54 OZ, upravujúcimi spotrebiteľské zmluvy.

Súd zdôrazňuje, že podľa § 54 ods. 1 OZ zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemohli odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa a spotrebiteľ sa najmä nemohol vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznával alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. Podľa § 54 ods. 5 OZ V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platil výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Podľa § 53 ods. 3 OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považovali okrem iného najmä ustanovenia, ktoré má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy a ktoré dovoľovali dovoľujú dodávateľovi, t. j. banke - pôvodnému veriteľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa. Podľa § 53 ods. 4 OZ Neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Ak by VOP boli súčasťou zmluvy o úvere, pri skúmaní, či článok 19 bod 16 VOP nie je neprijateľnou podmienkou zmluvy, podľa názoru súdu a v duchu existujúcej judikatúry a v súlade s právnou úpravou a zásadami na ochranu spotrebiteľa opakovane judikovanými Európskym súdnym dvorom, tento čl. 19 bod 16 VOP spôsobuje hrubý nepomer medzi právami a povinnosťami zmluvných strán. Podľa tohto ustanovenia VOP žalovaní ako spotrebiteľia boli oprávnení postúpiť svoje pohľadávky voči Banke alebo previesť svoje záväzky voči nej na tretiu osobu výlučne s predchádzajúcim písomným súhlasom Banky, ale naopak Banka - pôvodný veriteľ bol oprávnený bez súhlasu žalovaných kedykoľvek postúpiť akékoľvek svoje Pohľadávky, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či Banka vznikla v súvislosti s takouto Pohľadávkou akúkoľvek požiadavku alebo nie voči Klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu. Toto ustanovenie VOP výrazným spôsobom obmedzuje oprávnenie spotrebiteľa nakladať s pohľadávkou, ktorá mu potenciálne môže vzniknúť proti veriteľovi a nestanovuje žiadne podmienky, za ktorých môže veriteľ súhlas s postúpením pohľadávky odoprieť a ponecháva tak rozhodnutie na svojvoľu veriteľa. Táto podmienka je tiež spôsobila obmedziť alebo neúmerne sťažiť možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojho práva. Pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku na spoločnosť, ktorá nemá oprávnenie vykonávať bankovú činnosť, pritom spotrebiteľovi je poskytovaná zvláštna ochrana práve v dôsledku jeho nerovného postavenia proti dodávateľovi alebo predajcovi a jej účelom má byť vyvažovanie tejto nerovnováhy.

Táto nerovnováha má za následok rozpor s dobrými mravmi a následne absolútnu neplatnosť právneho úkonu, ktorá vyplýva z nerovnováhy zmluvou dohodnutých podmienok medzi úverovým veriteľom a úverovými dlžníkmi. Žalobca nadobudol pohľadávku na základe postúpenia od pôvodného veriteľa. Inštitút postúpenia nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, ani podmienkou, ktorá by bola v rozpore s dobrými mravmi. Inštitút postúpenia je zákonom prípustný, avšak vychádzajúc z obsahu zmluvy, ktorej súčasťou mali byť VOP, je potrebné konštatovať, že práva a povinnosti účastníkov nie sú v súvislosti s právom postúpiť pohľadávku vyvážené vo vzťahu k oboj účastníkom, nie sú individuálne dohodnuté, keďže sa jedná o typovú zmluvu, ktorá však vykazuje znaky jasného nepomeru v neprospech spotrebiteľa ako slabšieho účastníka a v takom prípade je takúto podmienku, ktorá je nevyvážená, potrebné považovať za absolútne neplatnú.

Ďalej súd poukazuje na skutočnosť, že v zmysle citovaných ustanovení OZ chrániacich spotrebiteľa, ale aj ustanovení zákona o ochrane spotrebiteľa, nerovnosť zmluvných strán je definovaná ako konanie, ktoré je v rozpore s dobrými mravmi, pričom ide aj o nekalú obchodnú praktiku v zmysle § 8 ods. 1 zák. o ochrane spotrebiteľa. Predmetná obchodná praktika uvedená vo VOP v neprospech spotrebiteľa je preto v rozpore s dobrými mravmi, ktorá je absolútne neplatná a na ktorú súd prihlíada z úradnej

povinnosti. Súd zdôrazňuje, že v súvislosti s posudzovaním žalovanej pohľadávky sa žalovaní ako spotrebiteľia dostali do výrazného zhoršenia právneho postavenia a v prípade, ak by sa chceli domáhať svojich práv, ktoré by si musel uplatniť nie od pôvodného veriteľa, ale v tomto konaní od žalobcu, by boli značne diskriminovaní, a preto konanie pôvodného veriteľa a nasledujúceho subjektu, na ktorý bola pohľadávka postupovaná, vykazuje i znaky sťaženia domáhania sa práv dlžníka voči veriteľovi, čo je možné tiež hodnotiť ako znak diskriminácie a vybočenia z pravidiel morálky a takéto konanie možno posudzovať aj ako nekalú obchodnú praktiku.

Súd tiež skúmal, či došlo k platnému postúpeniu pohľadávky na žalobcu v zmysle ustanovení zák. č. 483/2001 o bankách (ďalej len ZoB).

Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 483/2001 o bankách (ďalej len ZoB) účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy Banka je právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky založená ako akciová spoločnosť, ktorá b) poskytuje úvery a ktorá má na výkon činností podľa písmen a) a b) udelené bankové povolenie. Iná právna forma banky sa zakazuje.

Podľa § 2 ods. 2 ZoB Banka môže okrem činností uvedených v odseku 1 vykonávať, ak ich má uvedené v bankovom povolení, tieto ďalšie činnosti:

d) správu pohľadávok klienta na jeho účet vrátane súvisiaceho poradenstva,

Podľa § 2 ods. 3 ZoB Bankové povolenie je povolenie na založenie banky alebo na zriadenie pobočky zahraničnej banky a na vykonávanie bankových činností touto bankou alebo pobočkou zahraničnej banky v rozsahu vymedzenom v tomto povolení a za podmienok uložených týmto povolením alebo ustanovených týmto zákonom a osobitnými predpismi.

Podľa § 3 ods. 2 ZoB Bez bankového povolenia nemôže nikto poskytovať úvery a pôžičky v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, z návratných peňažných prostriedkov získaných od iných osôb na základe verejnej výzvy, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 3 ods. 3 ZoB Bez bankového povolenia nemôže nikto vykonávať platobný styk a zúčtovanie pre iného v rámci predmetu svojho podnikania alebo predmetu inej svojej činnosti, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Podľa § 6 ods. 1 ZoB Činnosť bánk a pobočiek zahraničných bánk podlieha bankovému dohľadu vykonávanému Národnou bankou Slovenska; v rozsahu ustanovenom týmto zákonom podlieha bankovému dohľadu aj činnosť iných osôb a subjektov súvisiacia s činnosťou alebo riadením bánk alebo pobočiek zahraničných bánk. Bankový dohľad sa vykonáva v rozsahu ustanovenom týmto zákonom nad jednotlivými bankami, pobočkami zahraničných bánk alebo inými subjektmi a tiež nad konsolidovanými celkami a subkonsolidovanými celkami (§ 44 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-483/znenie-20060501>>), ktorých súčasťou sú aj banky, a nad finančnými konglomerátmi podľa § 49c <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2001-483/znenie-20060501>>.

Podľa § 6 ods. 7 ZoB Za výkon bankového dohľadu zodpovedá Národná banka Slovenska.

Podľa § 7 ods. 1 ZoB O udelení bankového povolenia rozhoduje Národná banka Slovenska.

Podľa § 7 ods. 5 ZoB Výkon bankových činností uvedených v bankovom povolení môže banka začať na základe písomného oznámenia Národnej banky Slovenska o splnení podmienok podľa odseku 4.

Podľa § 9 ods. 1 ZoB Bankové povolenie sa udeľuje na dobu neurčitú a nie je prevoditeľné na inú osobu ani neprechádza na právneho nástupcu.

Podľa § 9 ods. 2 ZoB Bankové povolenie obsahuje presné vymedzenie povolených bankových činností a môže obsahovať aj podmienky, ktoré musí banka alebo pobočka zahraničnej banky splniť pred začatím povolenej činnosti, prípadne ktoré musí dodržiavať pri výkone povolenej bankovej činnosti.

Podľa § 9 ods. 6 ZoB Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné podať príslušnému súdu návrh na zápis povolených bankových činností do obchodného registra na základe bankového povolenia do desiatich dní odo dňa, keď bankové povolenie nadobudlo právoplatnosť

Podľa § 27 ods. 1 ZoB Banka a pobočka zahraničnej banky vykonávajú obchody so svojimi klientmi na zmluvnom základe. Banka a pobočka zahraničnej banky sú povinné pri výkone svojej činnosti postupovať obozretné, najmä sú povinné riadiť svoje riziká a vykonávať obchody

Podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách účinného v čase postúpenia pohľadávky (v čase uzavretia zmluvy to bol § 92 ods. 7 zák. o bankách) Ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Zásadnou otázkou, ktorú bolo potrebné v konaní pred súdom vyriešiť, bola otázka, či boli splnené zákonné podmienky na postúpenie tzv. bankovej pohľadávky.

ZoB totiž nad rámec pravidiel cesie v OZ sprísňuje pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Dôvody ba nemali byť pochybné, pretože banková činnosť a s ňou spojený vznik pohľadávok má na rozdiel od iného druhu podnikania špecifiká, najmä pokiaľ ide o dopady finančných produktov na ekonomiku. Súd preto skúmal, či došlo ku platnému postúpeniu pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 ZoB, účinného v čase postúpenia pohľadávky na žalobcu, (v čase uzavretia zmluvy to bolo ust. § 92 ods. 7 ZoB)

Súd je toho názoru, že § 92 ods. 8 ZoB neupravuje výnimky z bankového tajomstva tak, ako to tvrdí žalobca, ale upravuje postup veriteľa pri postúpení bankovej pohľadávky na tretí subjekt.

Postúpenie pohľadávky je síce bežným právnym úkonom. Všeobecne môže byť predmetom zmluvy o postúpení pohľadávky pohľadávka akéhokoľvek druhu, teda aj iná ako peňažná, môže byť splatná, nesplatná alebo aj budúca, ale musí to byť pohľadávka určitá a existujúca. Pokiaľ sa však cesia týka bankovej pohľadávky z bankového produktu osobitný predpis (lexspecialis) dopĺňa zákonné pravidlá pre platné postúpenie. Súd je toho názoru, že postúpiť bankovú pohľadávku ZoB umožňuje iba:

1/ v tej časti, ktorá je po splatnosti (slovo „v omeškaní so splnením čo len časti záväzku, môže banka svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomu záväzku postúpiť...“)

2. iba po písomnej výzve na splnenie,

3. výzva musí byť zo strany banky

4. omeškanie trvá viac ako 90 dní.

Zákonné ustanovenie § 92 ods. 8 ZoB hneď v prvej časti prvej vety vyžaduje písomnú výzvu banky klientovi, ktorý je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením, čo i len časti svojho peňažného záväzku. Ak zákon hovorí o omeškaní klienta banky so splnením, čo i len časti svojho peňažného záväzku, potom sa nesplnená povinnosť musí rozhodne týkať splatných splátok úveru. Citované ust. § 92 ods. 8 ZoB umožňuje banke postúpiť pohľadávku písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou za predpokladu doručenia písomnej výzvy klientovi banky a po tom, čo je dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo i len časti svojho peňažného záväzku. Žalobca ani na výzvu súdu nepredložil písomnú výzvu banky adresovanú žalovaným na splnenie dlhu, ktorá musí predchádzať postúpeniu aspoň 90 dní a ktorá je základným predpokladom pre postúpenie bankovej pohľadávky. Výzvu na úhradu dlhu totiž nenapĺňa oznam pôvodného veriteľa adresovaný žalovaným o postúpení pohľadávky a v žiadnom prípade túto výzvu nenapĺňa výzva žalobcu ako postupníka žalovaným na zaplatenie postúpenej pohľadávky do stanoveného termínu. Žalobca tiež nepreukázal, aby žalovaní ako dlžníci boli v omeškaní so splatením celej postúpenej pohľadávky viac ako 90 dní.

Súd dospel k záveru, že v zmysle § 92 os. 8 ZoB môže byť spôsobilým predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky len pohľadávka alebo časť pohľadávky, ktorá je už splatná. Vyplýva to aj z prvej časti druhej vety § 92 ods. 8 ZoB : „Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť (rozumej postúpenie pohľadávky), ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil

banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva...“. Z dôvodovej správy k ZoB vyplýva: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia pohľadávky zodpovedajúce nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou „ (pôvodný odsek 7 sa stal odsekom osem po novelizácii zák. č. 552/2008 Z. z.).

Podľa názoru súdu mal zákonodarca na mysli oprávnenie banky postúpiť časť peňažného záväzku, s ktorým je dlžník aktuálne po stanovenú dobu napriek písomnej výzve v omeškaní. Tento záver vyplýva z gramatického, ale aj logického výkladu znenia citovaného ustanovenia, pretože v tomto ustanovení je zdôraznený peňažný záväzok klienta banky alebo časť peňažného záväzku, ktorým je dlžník v omeškaní. Pod formuláciou „pohľadávka zodpovedajúca tomuto peňažnému záväzku“, treba rozumieť nesplácaný zročný dlh. Pripustením argumentácie žalobcu, že banka je oprávnená postúpiť celý úver po uplynutí 90 dní s omeškaním dlžníka splácať zročné splátky, by bolo nevyhnutné dospieť k záveru, že banka môže postúpiť akýkoľvek nesplátný - „živý“ úver po uplynutí relatívne krátkej doby v porovnaní s dobou, na ktorú sa úverové vzťahy bežne uzatvárajú (v prejednávacom prípade bolo poskytnutie úveru dohodnuté na 10 rokov) na akýkoľvek subjekt, ktoré činnosť nespadá v zmysle zákona o bankách pod dohľad NBS a ktorý nemá povolenie na vykonávanie bankových činností, čo by bolo v rozpore s účelom ZoB a viedlo by k vytvoreniu právne neúnosného stavu, kedy by sa spotrebiteľia vystupujúci do zmluvného vzťahu s bankou, neočakávane ocitli v zmluvnom vzťahu s iným - nebankovým subjektom. Tento postup by bol tiež v rozpore s požiadavkou vynakladania náležitej odbornej starostlivosti, ktorá je od banky vyžadovaná v § 27ods. 1 ZoB a v súlade so Smernicou o nekalých praktikách. Súd nespochybňuje právo banky postúpiť aj pohľadávku z celého úverového vzťahu, ale k tomu je možné pristúpiť len v súlade so zákonom a VOP po tom, čo banka vyhlási predčasne mimoriadnu splatnosť celého úveru. Vyhlásiť predčasnú splatnosť bankového úveru je totiž výlučným oprávnením banky, ktoré môže banka realizovať ešte pred postúpením pohľadávky na nebankový subjekt.

Žalobca predložil súdu výzvu pôvodného veriteľa zo dňa 14. 2. 2007, ktorou pôvodný veriteľ vyzval žalovaných v I. a 2. rade na zaplatenie dlžnej sumy 4 455,50 eur, s ktorou je v omeškaní, najneskôr v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Dôkaz o doručení tejto výzvy žalovanému v 1. rade nepredložil. Pôvodný veriteľ postúpil pohľadávku žalovaných na žalobcu až dňa 15.12.2011.

Žalobca ani na výzvu súdu nepredložil žiaden dôkaz o tom, aby banka úver zosplátnila, t.j. vyhlásila predčasnú mimoriadnu splatnosť celého úveru pred postúpením pohľadávky riadnou a doručenou výzvou žalovaným v zmysle cit. ust. § 565 OZ a tiež nepredložil žiaden dôkaz o ukončení úverového vzťahu bankou odstúpením od zmluvy alebo výpoveďou zmluvy pred postúpením pohľadávky. Žalobca v konaní nepreukázal, aby mu banka postúpila splatnú pohľadávku v žalovanej výške, resp. vo výške uvedenej v zozname pohľadávok - v prílohe č. 1 ku zmluve o postúpení pohľadávky. Banka postúpila pohľadávku žalobcovi a postúpenie pohľadávky na žalobcu oznámila žalovaným, čo však nepostačuje na to, aby žalobca bol aktívne legitimovaný.

Žalovaný v 1. rade bol v omeškaní s dlžnými splátkami, ale postúpenie sa týkalo celého dlhu, keďže k postúpeniu pohľadávky došlo dňa 15. 12. 2011, ale konečná splatnosť úveru podľa zmluvy bola až dňa 20.1.2017.

Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru oznámením zo dňa 24.1.2012 adresovaným žalovanému v 1. rade a zároveň žalovaného v 1. a 2. rade vyzval na zaplatenie sumy 3 925,80 eur najneskôr v lehote do 3. 2. 2012. Žalobca na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti bankového úveru však nebol oprávnený, keďže nemal povolenie vydané NBS na vykonávanie bankovej činnosti, preto súd na toto oznámenie pri rozhodovaní nemohol prihliadnuť, keďže na základe tohto oznámenia nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

Podľa názoru súdu špecifické pôsobenie bánk, na ktoré dohliada NBS, opodstatňuje záver, že s bankovým úverom, ktorý nie je splátný, nemôže nakladať nebankový subjekt. Nesplátný úver od banky je produktom banky, na ktorý dopadá dohľad centrálnej banky s prísne stanovenými pravidlami pre bankový sektor. Nebankový subjekt nie je oprávnený používať akékoľvek bankové oprávnenia a ani používať bankové úvery. Termín používať bankové oprávnenie zahŕňa aj správu úveru, aj zosplátnenie úveru ako určité zavŕšenie vzťahu vyplývajúceho zo zmluvných podmienok banky.

Ak predmetom postúpenej pohľadávky podľa prílohy č. 1 k zmluve o postúpení pohľadávok mala byť suma 3 741,95 eur, potom je zrejmé, že pôvodný veriteľ ako banka postúpil zmluvou zo dňa 15.12. 2011

nebankovej spoločnosti aj nezročné splátky úveru, pričom k ich predčasnej splatnosti nedošlo zo strany banky pred postúpením pohľadávky. Pôvodný veriteľ nepostúpil pohľadávku na žalobcu spôsobom stanoveným v § 92 ods. 8 ZoB, keďže postúpil pohľadávku na subjekt, ktorý nemal v čase postúpenia pohľadávky a ani teraz nemá udelené povolenie NBS na vykonávanie bankovej činnosti. Predmetom zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 15.12.2011 žalobcovi EOS KSI Slovensko, s.r.o. bola nezročná, t.j. neexistujúca pohľadávka, preto je toto postúpenie neplatné a žalobca na základe uvedeného nie je aktívne legitimovaný v tomto spore na podanie predmetnej žaloby.

Súd dodáva, že aktívnou legitímáciou sa rozumie takého hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencie tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je základnou súčasťou súdneho konania (porov. Rozsudok NS SR z 29.6.2010 sp. zn. 2Cdo 205/2009).

Na záver súd dodáva, že z prílohy č. 1 k Zmluve o postúpení pohľadávky a prednesu žalobcu na pojednávaní vyplýva, že omeškanie žalovaných trvalo ku dňu postúpenia pohľadávky bolo 1 199 dní, čo 3,28 roka. Za toto obdobie, pôvodný veriteľ iba predpisoval splátky, poplatky a úroky a takýto postup nebol postupom a konaním s náležitou odbornou starostlivosťou banky podľa § 27 ods. 1 ZoB.

Po zhodnotení vykonaného dokazovania a s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd dospel k záveru, že žalobca nie je aktívne legitimovaný, preto žalobu zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., t.j. podľa zásady úspechu. Žalovaní v I. a 2. rade boli v konaní úspešní, ale trovy konania si neuplatňovali a zo spisu nevyplýva, aby im nejaké trovy konania vznikli, preto im súd trovy konania nepriznal.

Vedľajší účastník na podporu žalovaných má právo náhradu trov konania v zmysle judikatúry KS Prešov, keďže jeho písomné podania mohli byť podkladom pre rozhodnutie vo veci. O náhrade trov konania súd rozhodol tak, že namiesto určenia výšky trov konania, priznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania vyjadrenú percentom, a to v rozsahu 100 % podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Podľa 151 ods. 7 O.s.p o výške náhrady trov konania vedľajšieho účastníka súd rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

1. V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

2. Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

3. Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Podľa § 157 ods. 3 O.s.p. ak je na pojednávaní vyhlásený rozsudok za prítomnosti všetkých účastníkov alebo ich zástupcov, ktorí sa vzdajú odvolania, uvedie súd v odôvodnení rozsudku iba predmet konania a ustanovenia zákona, podľa ktorých rozhodol.